

KINH NGHIỆM QUẢN LÝ GIÁO VIÊN NGƯỜI NƯỚC NGOÀI CỦA SINGAPORE, PHẦN LAN VÀ BÀI HỌC ĐỐI VỚI VIỆT NAM

Nguyễn Tiên Thăng, Trịnh Phan Thị Phong Lan, Nguyễn Thái Minh
Trường Đại học Thủ đô Hà Nội

Tóm tắt: Trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế, việc thu hút và quản lý giáo viên người nước ngoài (GVNNN) đang trở thành xu thế quan trọng của nhiều hệ thống giáo dục. Sự đa dạng và chuyên nghiệp hóa nguồn nhân lực giảng dạy đòi hỏi các quốc gia phải xây dựng những chiến lược quản lý hiệu quả và toàn diện. Việc quản lý GVNNN bao gồm nhiều khía cạnh then chốt như xây dựng quy trình tuyển dụng chặt chẽ, kiểm tra năng lực chuyên môn và đạo đức nghề nghiệp. Các quốc gia phát triển như Singapore và Phần Lan đã xây dựng những mô hình quản lý tiên tiến, trong đó chú trọng đến việc đánh giá năng lực toàn diện của giáo viên, từ trình độ chuyên môn đến kỹ năng giao tiếp và thích ứng văn hóa. Hệ thống hỗ trợ hành chính, pháp lý và đời sống cho GVNNN cũng là một yếu tố quan trọng để đảm bảo sự ổn định và hiệu quả công việc. Các chương trình đào tạo bổ sung về phong cách giảng dạy, văn hóa địa phương và kỹ năng giao tiếp giúp giáo viên nước ngoài nhanh chóng hòa nhập và phát huy tối đa năng lực. Đối với Việt Nam, việc nghiên cứu và học tập kinh nghiệm từ các quốc gia phát triển sẽ là cơ sở để xây dựng một hệ thống quản lý GVNNN chuyên nghiệp, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục và mở rộng không gian hội nhập quốc tế. Việc áp dụng các mô hình tiên tiến, đồng thời điều chỉnh cho phù hợp với bối cảnh và điều kiện cụ thể của Việt Nam sẽ là giải pháp hiệu quả để phát triển nguồn nhân lực giáo dục.

Từ khóa: Chương trình đào tạo, chất lượng giáo dục, giáo viên người nước ngoài, quản lý, quy trình.

Nhận bài ngày 10.9.2024; gửi phản biện, chỉnh sửa, duyệt đăng ngày 25.11.2024
Liên hệ tác giả: Nguyễn Tiên Thăng; email: ntthang@daihocthudo.edu.vn

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Việc học hỏi và áp dụng kinh nghiệm quản lý giáo viên nước ngoài (GVNNN) từ các quốc gia có nền giáo dục tiên tiến sẽ giúp Việt Nam cải thiện hệ thống quản lý GVNNN, từ đó nâng cao chất lượng giáo dục và đáp ứng nhu cầu hội nhập quốc tế. Các giải pháp, biện pháp để quản lý tốt GVNNN được thực hiện đồng bộ từ khâu xác định nhu cầu tuyển dụng, các yêu cầu về chứng chỉ và bằng cấp, kiểm tra sự đáp ứng và phù hợp của chứng chỉ, bằng cấp để lựa chọn được GVNNN đáp ứng yêu cầu về năng lực chuyên môn và đạo đức nghề nghiệp; quy trình tuyển dụng, tăng cường đào tạo, hỗ trợ bồi dưỡng chuyên môn, quản lý (giám sát, đánh giá hoạt động giảng dạy của GVNNN) và xây dựng môi trường làm việc tích cực, thân thiện cho GVNNN... Điều này sẽ giúp Việt Nam không chỉ thu hút được GVNNN có trình độ cao mà còn giữ họ gắn bó lâu dài hơn, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục của đất nước.

Singapore là quốc gia có nền giáo dục đạt chất lượng cao và thực hiện giáo dục toàn diện. Chính phủ Singapore nhận thức rõ tầm quan trọng của việc thu hút và sử dụng GVNNN có năng lực, đáp ứng được các yêu cầu của các cấp, bậc học. Quy trình quản lý GVNNN rất chặt chẽ và hiệu quả giúp đảm bảo các giáo viên được tuyển chọn có thể cống hiến tốt nhất cho hệ thống giáo dục của quốc gia. Việc quản lý GVNNN của Singapore là một quy trình khoa học, chi tiết, bao gồm các bước như tuyển dụng, cấp phép lao động, đào tạo và phát triển chuyên môn, hỗ trợ hòa nhập văn hóa và đánh giá hiệu quả giảng dạy. Quy trình cấp phép lao động và các thủ tục hành chính cụ thể giúp GVNNN được làm việc hợp pháp và ổn định cuộc sống. GVNNN phải có chứng chỉ giảng dạy đáp ứng các yêu cầu quốc gia. Chứng chỉ giảng dạy phù hợp giúp duy trì chất lượng giáo dục, xây dựng niềm tin từ phía học sinh, phụ huynh và cộng đồng. Việc quản lý GVNNN tại Singapore là một quá trình khoa học, chi tiết, yêu cầu sự phối hợp chặt chẽ giữa nhiều cơ quan và tổ chức khác nhau. Từng cơ quan này chịu trách nhiệm từng việc cụ thể của việc cấp phép lao động, kiểm tra chứng chỉ và bằng cấp, hỗ trợ hành chính và đảm bảo quyền lợi của giáo viên... Sự hợp tác chặt chẽ và sử dụng các hệ thống quản lý tích hợp, các cơ quan chính phủ và các tổ chức giáo dục tại Singapore đảm bảo để GVNNN được tuyển dụng, đào tạo và hỗ trợ một cách hiệu quả, đồng thời tuân thủ các quy định pháp luật và tiêu chuẩn giáo dục của quốc gia.

Phần Lan là một trong những quốc gia dẫn đầu thế giới về chất lượng giáo dục, có hệ thống giáo dục công bằng và hiệu quả. Phần Lan nhận thức được tầm quan trọng của việc thu hút giáo viên quốc tế tham gia giảng dạy để mang lại sự đa dạng và phong phú cho nền giáo dục của quốc gia. Quản lý GVNNN tại Phần Lan thực hiện theo quy trình nghiêm ngặt, có các thủ tục chi tiết nhằm đảm bảo tuyển chọn được các giáo viên không chỉ có trình độ chuyên môn cao mà còn có khả năng thích nghi với văn hóa và phương pháp giáo dục của Phần Lan. Quy trình tuyển dụng GVNNN rất chặt chẽ, các ứng viên phải đáp ứng được các tiêu chuẩn cao về năng lực chuyên môn và đạo đức nghề nghiệp. Quy trình tuyển dụng bao gồm việc kiểm tra kỹ lưỡng các chứng chỉ và bằng cấp của GVNNN, đảm bảo rằng họ đáp ứng được các tiêu chuẩn giáo dục của Phần Lan. GVNNN khi giảng dạy và sinh sống tại Phần Lan được hỗ trợ rất nhiều về mặt hành chính, pháp lý và đời sống. Chính phủ và các cơ quan giáo dục địa phương tạo điều kiện thuận lợi để GVNNN ổn định cuộc sống và tập trung vào công việc giảng dạy. Phần Lan cũng có một hệ thống hỗ trợ GVNNN, giúp họ giải quyết các vấn đề về chuyên môn, cuộc sống cá nhân ... rất hiệu quả.

2. NỘI DUNG

Trong những năm gần đây, sự phối hợp giữa các cơ quan quản lý nhà nước trong quản lý GVNNN tại Việt Nam đã có nhiều đổi mới, sự phối hợp trong công tác quản lý GVNNN đã có nhiều điều chỉnh phù hợp tình hình thực tiễn. Việc cải thiện và tinh gọn thủ tục hành chính đã giúp rút ngắn thời gian xử lý các yêu cầu về giấy phép lao động và visa cho GVNNN. Tại các địa phương sự hợp tác giữa Sở Công an, Sở Ngoại vụ, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội (LĐ-TB&XH), Sở Giáo dục và Đào tạo (GDĐT) đặc biệt là trong việc chia sẻ dữ liệu điện tử, đã giảm bớt sự trùng lặp trong yêu cầu tài liệu và thời gian chờ đợi. Việc phối hợp chặt chẽ giữa Sở GDĐT, Sở Ngoại vụ, Sở Công an và Sở LĐ-TB&XH là yếu tố then chốt để đảm bảo quản lý hiệu quả đối với giáo viên nước ngoài. Sự phối hợp này không chỉ cải thiện quy trình hành chính mà còn tăng cường sự an toàn, an ninh, và đảm bảo quyền lợi cho giáo viên nước ngoài đang làm việc tại Việt Nam.

Đáp ứng yêu cầu của thực tiễn, Quốc hội, Chính phủ, các bộ, ngành, địa phương đã kịp thời bổ sung, sửa đổi, ban hành nhiều văn bản chỉ đạo, điều hành để nâng cao hiệu quả quản lý GVNNN tại Việt Nam như: Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Xuất cảnh, nhập cảnh của công dân Việt Nam và Luật Nhập cảnh, xuất cảnh, quá cảnh, cư trú của người nước ngoài tại Việt Nam (Luật số 23/2023/QH15 của Quốc hội); Nghị quyết số 79/NQ-CP ngày 25/05/2020 của Chính phủ về danh sách các nước có công dân được cấp thị thực điện tử; Thông tư số 57/2020/TT-BCA Về sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 04/2015/TT-BCA ngày 05/01/2015 của Bộ Công an Quy định mẫu giấy tờ liên quan đến việc nhập cảnh, xuất cảnh, cư trú của người nước ngoài tại Việt Nam; Thông tư số 110/2020/TT-BCA Quy định trình tự thu thập vân tay của người đề nghị cấp hộ chiếu có gắn chip điện tử và người đăng ký xuất cảnh, nhập cảnh bằng công kiểm soát tự động; Thông tư số 21/2018/TT-BGDĐT của Bộ GDĐT Quy định đối với Giáo viên là người nước ngoài; Quyết định số 4159/QĐ-BGDĐT Ban hành Chương trình đào tạo và cấp chứng chỉ đào tạo cho người nước ngoài dạy tiếng Anh tại trung tâm ngoại ngữ, tin học tại Việt Nam; Quyết định số 22/2019/QĐ-UBND ngày 23/10/2019 của UBND TP. Hà Nội về việc ban hành Quy chế phối hợp hoạt động giữa các cơ quan quản lý nhà nước trong tuyển dụng và quản lý lao động nước ngoài làm việc tại Việt Nam trên địa bàn thành phố Hà Nội; Quyết định số 2707/QĐ-UBND ngày 23/5/2024 phê duyệt quy trình nội bộ giải quyết thủ tục hành chính lĩnh vực lao động nước ngoài làm việc tại Việt Nam thuộc phạm vi chức năng quản lý nhà nước của Sở LĐ-TB&XH Hà Nội...

Chương trình đào tạo và cấp chứng chỉ đào tạo cho người nước ngoài dạy tiếng Anh tại trung tâm ngoại ngữ, tin học tại Việt Nam mặc dù mới chỉ dành cho GVNNN tại các trung tâm ngoại ngữ, tin học nhưng đã rất chú trọng đến đào tạo, bồi dưỡng GVNNN về văn hóa, xã hội, đặc tính, phong cách người học, quy định về dạy và học tại Việt Nam. Chương trình bao gồm 10 chuyên đề về kiến thức, phương pháp và kỹ năng giảng dạy tiếng Anh và 01 chuyên đề thực tập (chương trình có thời lượng 160 tiết dạy, mỗi tiết dạy là 45 phút). Chương trình góp phần phát triển tư duy, nhận thức, hiểu biết nhất định về văn hóa, xã hội Việt Nam; đặc tính, phong cách của người Việt Nam và đối tượng người học tại trung tâm ngoại ngữ trong mối liên hệ với hoạt động dạy - học tiếng Anh.

2.1. Quy trình tuyển dụng GVNNN của Singapore và Phần Lan

Để tuyển dụng được GVNNN, trước hết các trường, cơ sở giáo dục cần xác định nhu cầu tuyển dụng cụ thể, chính xác. Sau khi xác định nhu cầu, các trường/cơ sở giáo dục sẽ đăng tin tuyển dụng trên các trang web tuyển dụng quốc tế và trong nước. Việc tập hợp, sàng lọc hồ sơ, kiểm tra sơ yếu lý lịch, văn bằng, chứng chỉ, phỏng vấn và công nhận/phê duyệt hồ sơ được tổ chức công khai, minh bạch, đảm bảo yêu cầu chuyên môn.

2.1.1. Quy trình tuyển dụng GVNNN của Singapore

Các trường/cơ sở giáo dục đánh giá số lượng học sinh, chương trình giảng dạy và các môn học cần GVNNN để xác định nhu cầu tuyển dụng. Sau khi xác định nhu cầu, các trường/cơ sở giáo dục sẽ đăng tin tuyển dụng trên các trang web tuyển dụng quốc tế và trong nước. Thông tin tuyển dụng bao gồm các yêu cầu về trình độ chuyên môn, kinh nghiệm giảng dạy, kỹ năng cần thiết. Các ứng viên phải nộp hồ sơ bao gồm đơn xin việc, sơ yếu lý lịch, bằng cấp và các chứng chỉ liên quan:

- Bản sao các bằng cấp liên quan được dịch sang tiếng Anh và công chứng nếu cần; Để tham gia giảng dạy, GVNNN phải có bằng cử nhân từ một trường đại học được công nhận.

Bằng cử nhân phải liên quan đến lĩnh vực giảng dạy hoặc chuyên ngành mà giáo viên dự định giảng dạy. Với vị trí giảng dạy ở bậc đại học, cần có bằng thạc sĩ hoặc cao hơn từ một trường đại học được công nhận. Bằng thạc sĩ phải liên quan trực tiếp đến lĩnh vực giảng dạy. Với vị trí giảng dạy và nghiên cứu cao cấp, GVNNN cần có bằng tiến sĩ từ một trường đại học được công nhận. Bằng tiến sĩ phải liên quan trực tiếp đến lĩnh vực chuyên môn và giảng dạy.

- Bản sao các chứng chỉ giảng dạy được dịch sang tiếng Anh và công chứng nếu cần; Đối với GVNNN dạy tiếng Anh hoặc các ngôn ngữ khác cần có chứng chỉ giảng dạy quốc tế như TESOL (Teaching English to Speakers of Other Languages), CELTA (Certificate in Teaching English to Speakers of Other Languages) hoặc các chứng chỉ tương đương khác. GVNNN cần phải có chứng chỉ sư phạm từ các cơ quan giáo dục quốc gia hoặc quốc tế, chẳng hạn như PGCE (Postgraduate Certificate in Education) từ Vương quốc Anh hoặc các chứng chỉ tương đương khác từ các quốc gia khác.

- Sơ yếu lý lịch chi tiết về kinh nghiệm giảng dạy/làm việc, trình độ học vấn và các kỹ năng liên quan;

- Thư giới thiệu từ các cơ sở giáo dục trước đây, xác nhận kinh nghiệm giảng dạy và hoạt động chuyên môn của giáo viên;

- Bản sao bằng điểm học tập từ các trường đại học và cơ sở đào tạo được dịch sang tiếng Anh và công chứng nếu cần.

Việc kiểm tra, sàng lọc hồ sơ của các ứng viên sẽ được hội đồng tuyển dụng của trường/cơ sở giáo dục thực hiện. Những ứng viên đáp ứng đầy đủ các yêu cầu sẽ được mời tham gia phỏng vấn. Phỏng vấn có thể được thực hiện trực tiếp hoặc qua các nền tảng trực tuyến. Trong quá trình phỏng vấn, hội đồng tuyển dụng sẽ đánh giá các ứng viên về kiến thức chuyên môn, kỹ năng giảng dạy và khả năng thích ứng với môi trường giáo dục của trường/cơ sở giáo dục, địa phương và đất nước Singapore.

Sau khi phỏng vấn, các ứng viên được lựa chọn phải trải qua quá trình kiểm tra chứng chỉ và bằng cấp. Chính phủ Singapore yêu cầu tất cả các GVNNN phải có chứng chỉ giảng dạy được công nhận quốc tế và bằng cấp tương đương với hệ thống giáo dục của Singapore. Các chứng chỉ và bằng cấp phải được dịch sang tiếng Anh và được chứng thực bởi các cơ quan có thẩm quyền.

Cơ quan quản lý giáo dục hoặc các tổ chức có thẩm quyền sẽ kiểm tra tính hợp lệ của các chứng chỉ, bằng cấp, xác minh các chứng chỉ và bằng cấp này được cấp bởi các cơ sở giáo dục được công nhận và đáp ứng các tiêu chuẩn quốc tế. Thông tin trong hồ sơ của GVNNN được xác minh thông qua các cơ sở giáo dục trước đây, các trường đại học và cơ sở đào tạo sẽ xác nhận tính chính xác của các bằng cấp và chứng chỉ. Kiểm tra sự tương đương của các chứng chỉ và bằng cấp theo quy định và công nhận tương đương của Singapore. Căn cứ kết quả kiểm tra, cơ quan quản lý giáo dục hoặc các tổ chức có thẩm quyền sẽ cấp giấy chứng nhận công nhận các chứng chỉ và bằng cấp của GVNNN, xác nhận họ có đủ trình độ và năng lực giảng dạy tại Singapore.

Việc kiểm tra chứng chỉ và bằng cấp của GVNNN tại Singapore được thực hiện bởi nhiều cơ quan và tổ chức có thẩm quyền, bao gồm:

- Bộ Giáo dục Singapore (Ministry of Education - MOE) là cơ quan chính phủ chịu trách nhiệm quản lý hệ thống giáo dục quốc gia, quản lý việc kiểm tra và công nhận chứng

chỉ và bằng cấp của GVNNN. MOE có các quy trình và tiêu chuẩn rõ ràng để đảm bảo GVNNN được tuyển dụng đáp ứng đủ yêu cầu của hệ thống giáo dục Singapore.

- Hội đồng Giáo viên Singapore (Singapore Teachers' Council - STC) là cơ quan chuyên môn chịu trách nhiệm cấp phép và công nhận giáo viên. STC thực hiện các quy trình kiểm tra và xác minh chứng chỉ và bằng cấp của GVNNN, đảm bảo họ có đủ trình độ và năng lực giảng dạy tại Singapore.

- Các trường đại học và cơ sở giáo dục của Singapore cũng có vai trò quan trọng trong việc kiểm tra, xác minh chứng chỉ và bằng cấp của GVNNN. Họ có thể yêu cầu cung cấp thêm thông tin và tài liệu để xác minh tính chính xác và hợp pháp của các bằng cấp và chứng chỉ.

- Các Tổ chức kiểm định quốc tế sẽ tham gia trong một số trường hợp để cung cấp thông tin để đảm bảo rằng các bằng cấp và chứng chỉ cần xác minh đáp ứng các tiêu chuẩn quốc tế và được công nhận tại những quốc gia nào.

Khi hồ sơ của của GVNNN được phê duyệt, giáo viên sẽ nhận được thông báo phê duyệt qua email hoặc hệ thống trực tuyến và có thể bắt đầu quá trình xin cấp phép lao động và các thủ tục hành chính khác.

2.1.2. Quy trình tuyển dụng GVNNN của Phần Lan

Quy trình tuyển dụng GVNNN của Phần Lan có nhiều bước, nhiều nội dung ... cũng tương tự của Singapore. Quy trình này cũng bao gồm việc đăng tin tuyển dụng, sàng lọc hồ sơ, phỏng vấn, kiểm tra chứng chỉ và bằng cấp. Quy trình này được thực hiện một cách công khai, minh bạch và công bằng, đảm bảo rằng các giáo viên được tuyển dụng đều có đủ năng lực và kinh nghiệm để đáp ứng yêu cầu của hệ thống giáo dục Phần Lan.

Tiêu chí tuyển dụng GVNNN của Phần Lan bao gồm các yêu cầu về trình độ học vấn, kinh nghiệm giảng dạy và kỹ năng ngôn ngữ. Các tiêu chí này được xây dựng dựa trên các tiêu chuẩn quốc tế và yêu cầu của hệ thống giáo dục Phần Lan, yêu cầu các GVNNN phải có bằng cấp, chứng chỉ giảng dạy được công nhận quốc tế và được công nhận tương đương với hệ thống giáo dục của Phần Lan. Các văn bằng, chứng chỉ phải được dịch sang tiếng Phần Lan hoặc tiếng Anh và được chứng thực bởi các cơ quan có thẩm quyền.

Các quy định, các bước triển khai để xác định nhu cầu tuyển dụng, đăng thông tin tuyển dụng, kiểm tra, sàng lọc hồ sơ của các ứng viên; phỏng vấn; kiểm tra tính hợp lệ của chứng chỉ và bằng cấp được thực hiện một cách công khai, minh bạch và công bằng, đảm bảo rằng các giáo viên được tuyển dụng đều có đủ năng lực và kinh nghiệm để đáp ứng được yêu cầu của hệ thống giáo dục.

Việc xác định nhu cầu tuyển dụng GVNNN được thực hiện từ các trường học và cơ sở giáo dục. Sau khi xác định được nhu cầu, các trường học và cơ sở giáo dục tiến hành đăng tin tuyển dụng trên các kênh thông tin quốc tế và trong nước. Thông tin tuyển dụng bao gồm các yêu cầu về trình độ chuyên môn, kinh nghiệm giảng dạy, và kỹ năng cần thiết... Các ứng viên nộp hồ sơ bao gồm đơn xin việc, sơ yếu lý lịch, bằng cấp và các chứng chỉ liên quan.

Hội đồng tuyển dụng của trường, cơ sở giáo dục có nhiệm vụ sàng lọc hồ sơ. Những ứng viên đáp ứng đầy đủ các yêu cầu về hồ sơ sẽ được mời tham gia phỏng vấn. Hội đồng tuyển dụng tiến hành phỏng vấn trực tiếp hoặc trực tuyến để đánh giá các ứng viên về kiến

thức chuyên môn, kỹ năng giảng dạy và khả năng thích ứng với môi trường giáo dục của Phần Lan.

Việc kiểm tra bằng cấp, chứng chỉ (được dịch sang tiếng Phần Lan hoặc tiếng Anh và được chứng thực bởi các cơ quan có thẩm quyền) của các ứng viên được lựa chọn sau phỏng vấn sẽ đảm bảo bằng cấp, chứng chỉ của GVNNN được lựa chọn tương đương, phù hợp với hệ thống giáo dục của Phần Lan.

Những GVNNN đáp ứng đầy đủ các yêu cầu của quy trình tuyển dụng sẽ nhận được thông báo qua email hoặc hệ thống trực tuyến và có thể bắt đầu quá trình xin cấp phép lao động, hoàn thiện các thủ tục hành chính liên quan.

2.2. Bồi dưỡng chuyên môn cho GVNNN của Singapore và Phần Lan

2.2.1. Bồi dưỡng chuyên môn cho GVNNN tại Singapore

GVNNN mới được tuyển dụng sẽ tham gia các chương trình đào tạo ban đầu do MOE tổ chức. Chương trình này bao gồm các khóa học về văn hóa, ngôn ngữ, và phương pháp giảng dạy theo tiêu chuẩn của Singapore. Tiếng Anh là ngôn ngữ chính thức của Singapore. Nội dung các khóa học này giúp GVNNN cải thiện kỹ năng ngôn ngữ, giao tiếp hiệu quả trong lớp học, hiểu rõ hơn về phong tục tập quán, lễ hội, và giá trị xã hội của người Singapore, cập nhật các phương pháp giảng dạy đặc trưng của Singapore, cách tổ chức lớp học, kỹ thuật giảng dạy hiện đại, các phương pháp đánh giá người học.

Ngoài chương trình đào tạo ban đầu, GVNNN còn được khuyến khích tham gia các khóa đào tạo liên tục và các chương trình phát triển chuyên môn. GVNNN có thể tham gia các khóa học nâng cao về phương pháp giảng dạy, kỹ thuật sử dụng công nghệ trong giảng dạy và các nội dung theo các lĩnh vực chuyên môn cụ thể. Những khóa học này thường được tổ chức bởi các trường đại học, các viện nghiên cứu giáo dục và các tổ chức giáo dục phi lợi nhuận.

GVNNN được tham dự các hội thảo, hội nghị chuyên môn để tăng cường giao lưu, học hỏi kinh nghiệm và cập nhật các phương pháp giảng dạy mới nhất. Các sự kiện này thường có sự tham gia của các chuyên gia giáo dục hàng đầu, các nhà nghiên cứu và giáo viên từ nhiều quốc gia trên thế giới.

GVNNN tại Singapore được tham gia các chương trình trao đổi chuyên gia và học tập quốc tế. Các chương trình này giúp mở rộng tầm nhìn, học hỏi kinh nghiệm từ các hệ thống giáo dục khác và áp dụng những bài học đó vào giảng dạy tại Singapore. Các chương trình trao đổi này cũng giúp tạo ra mạng lưới kết nối giữa các giáo viên quốc tế, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục quốc gia.

MOE và các cơ sở giáo dục, trường học còn tổ chức thường xuyên các khóa học về kỹ năng giao tiếp, quản lý lớp học, giải quyết xung đột, làm việc nhóm có sự tham gia của học sinh, phụ huynh và đồng nghiệp... nhằm đảm bảo sự tham gia toàn diện, tạo ra môi trường học tập tích cực và hiệu quả cho GVNNN.

2.2.2. Bồi dưỡng chuyên môn cho GVNNN tại Phần Lan

Nội dung, hình thức bồi dưỡng chuyên môn ban đầu cho GVNNN của Phần Lan bao gồm các khóa học về văn hóa, ngôn ngữ Phần Lan, phương pháp giảng dạy, các quy định pháp luật liên quan đến giáo dục, các quyền và nghĩa vụ của giáo viên, quy trình làm việc trong hệ thống giáo dục và các yêu cầu hành chính khác của Phần Lan. Mục tiêu của chương trình đào tạo là giúp GVNNN hiểu rõ hơn về hệ thống giáo dục, văn hóa và phong

cách giảng dạy, giúp GVNNN nhanh chóng hòa nhập vào hệ thống giáo dục và văn hóa của Phần Lan. Chương trình đào tạo ban đầu thường kéo dài từ vài tuần đến vài tháng.

Các khóa học ngôn ngữ, văn hóa Phần Lan là nội dung quan trọng, giúp GVNNN có thể giao tiếp hiệu quả với học sinh, phụ huynh và đồng nghiệp. Các khóa học ngôn ngữ này không chỉ dừng lại ở mức cơ bản mà còn được thiết kế để phát triển kỹ năng giao tiếp chuyên môn và học thuật. Các khóa học về văn hóa, phong tục tập quán chung và về văn hóa địa phương, lối sống của người Phần Lan sẽ giúp GVNNN hòa nhập nhanh chóng và tránh được những ứng xử sai, những hiểu lầm không đáng có.

Ngay từ khi hoàn tất các thủ tục hành chính và được cấp phép lao động, GVNNN được học về cách thức tổ chức lớp học, kỹ thuật giảng dạy hiện đại và các phương pháp đánh giá học sinh... những nội dung này chú trọng đến việc phát triển tư duy phản biện, kỹ năng tự học và sự sáng tạo của người học theo tiêu chuẩn của hệ thống giáo dục Phần Lan.

Ngoài chương trình đào tạo ban đầu, GVNNN còn được khuyến khích tham gia các khóa đào tạo liên tục và các chương trình phát triển chuyên môn. Các khóa đào tạo này giúp giáo viên cập nhật kiến thức mới, nâng cao kỹ năng giảng dạy và tiếp cận các phương pháp giáo dục hiện đại. Bộ Giáo dục Phần Lan thường xuyên tổ chức các hội thảo, hội nghị và khóa học chuyên sâu cho GVNNN.

2.3. Quản lý chuyên môn đối với GVNNN của Singapore và Phần Lan

2.3.1. Quản lý chuyên môn đối với GVNNN tại Singapore

MOE chịu trách nhiệm giám sát và đánh giá chất lượng giảng dạy của GVNNN. Việc giám sát và đánh giá được thực hiện định kỳ nhằm giúp đảm bảo GVNNN đáp ứng được các tiêu chuẩn giáo dục của Singapore. MOE sử dụng các chuyên gia giáo dục có kinh nghiệm để thực hiện các cuộc giám sát lớp học và quan sát giảng dạy để đánh giá phương pháp giảng dạy và kỹ năng sư phạm của GVNNN. MOE sử dụng các công cụ đánh giá như khảo sát người học, phản hồi từ phụ huynh và đánh giá của đồng nghiệp để đánh giá hiệu quả giảng dạy của GVNNN. Kết quả đánh giá được phản hồi đến GVNNN và nếu cần sẽ hỗ trợ họ cải thiện chất lượng giảng dạy.

STC thực hiện các cuộc đánh giá chuyên môn và tổ chức các chương trình phát triển chuyên môn cho GVNNN, giúp họ nâng cao kỹ năng và kiến thức giảng dạy. STC sử dụng Hệ thống đánh giá và phát triển chuyên môn (Professional Development and Evaluation System - PDES) giúp theo dõi, đánh giá năng lực giảng dạy và hỗ trợ phát triển chuyên môn cho GVNNN.

2.3.2. Quản lý chuyên môn đối với GVNNN tại Phần Lan

Phần Lan sử dụng một hệ thống đánh giá hiệu quả giảng dạy toàn diện nhằm đảm bảo chất lượng giáo dục cao. Hệ thống này không chỉ đánh giá hiệu quả giảng dạy của GVNNN mà còn cung cấp ý kiến phản hồi nhằm hỗ trợ để giúp họ cải thiện và phát triển chuyên môn.

Tổ chức quan sát lớp học là khâu quan trọng trong quá trình đánh giá hiệu quả giảng dạy. Các chuyên gia giáo dục và cán bộ quản lý trường học, cơ sở giáo dục thường xuyên dự các buổi học để quan sát phương pháp giảng dạy, tương tác với học sinh và quản lý lớp học của GVNNN. Qua đó, họ có thể đánh giá được phong cách, phương pháp giảng dạy, kỹ năng sư phạm và hiệu quả của các phương pháp giảng dạy mà GVNNN sử dụng.

Trao đổi và thảo luận với GVNNN được tiến hành định kỳ. Nội dung trao đổi, thảo luận là các vấn đề về kiến thức chuyên môn, phương pháp giảng dạy, kỹ năng sư phạm và các cách thức cải thiện. Đây được xác định là hoạt động cần thiết để giúp GVNNN phát triển kỹ năng và nâng cao chất lượng giảng dạy.

Để quản lý, giúp phát triển chuyên môn cho GVNNN, các trường học, cơ sở giáo dục thường xuyên xin kiến phản hồi từ người học và phụ huynh nhằm đánh giá hiệu quả giảng dạy. Công cụ thường được sử dụng là các khảo sát và phiếu đánh giá để thu thập ý kiến của người học và phụ huynh về chất lượng giảng dạy của GVNNN. Những thông tin phản hồi này giúp GVNNN, các trường học, cơ sở giáo dục nhận diện các điểm mạnh và yếu, từ đó có biện pháp tự cải thiện, hỗ trợ cải thiện phù hợp. Phần Lan có một mạng lưới hỗ trợ chuyên nghiệp, bao gồm các tổ chức giáo dục, hiệp hội giáo viên và các nhóm chuyên môn. GVNNN có thể tham gia vào các mạng lưới này để học hỏi kinh nghiệm, trao đổi kiến thức và nhận được sự hỗ trợ chuyên nghiệp từ các đồng nghiệp và chuyên gia trong lĩnh vực giáo dục.

2.4. Bài học kinh nghiệm cho Việt Nam

Thứ nhất, cần xây dựng quy trình quản lý GVNNN hoàn thiện, bao quát được tất cả các khâu từ xác định nhu cầu tuyển dụng, tuyển dụng, quản lý chuyên môn, bồi dưỡng, hỗ trợ cải thiện, phát triển chuyên môn, quản lý hành chính một cách khoa học.

Thứ hai, các trường học và cơ sở giáo dục phải tự xác định cụ thể, rõ ràng nhu cầu tuyển dụng GVNNN. Sau khi xác định được nhu cầu, các trường học và cơ sở giáo dục tiến hành đăng tin tuyển dụng trên các kênh thông tin quốc tế và trong nước. Thông tin tuyển dụng bao gồm các yêu cầu về trình độ chuyên môn, kinh nghiệm giảng dạy và các kỹ năng cần thiết. Các ứng viên nộp hồ sơ bao gồm đơn xin việc, sơ yếu lý lịch, bằng cấp và các chứng chỉ liên quan; những ứng viên đáp ứng đầy đủ các yêu cầu về hồ sơ cần được mời tham gia phỏng vấn trực tiếp hoặc phỏng vấn online.

Thứ ba, yêu cầu GVNNN phải hoàn thành các khóa học về phong tục tập quán, văn hóa Việt Nam, văn hóa địa phương để giúp GVNNN nhanh chóng hòa nhập và tránh được những ứng xử sai, hiểu lầm không đáng có. Ngoài chương trình đào tạo ban đầu, GVNNN cần được khuyến khích tham gia các khóa đào tạo liên tục và các chương trình phát triển chuyên môn, các khóa học nâng cao về phương pháp giảng dạy, kỹ thuật sử dụng công nghệ trong giảng dạy và các nội dung theo các lĩnh vực chuyên môn cụ thể.

Thứ tư, xây dựng và sử dụng hệ thống quản lý chuyên môn thông qua khảo sát người học, phản hồi từ phụ huynh và đánh giá của đồng nghiệp để đánh giá hiệu quả giảng dạy của GVNNN; cung cấp ý kiến phản hồi đến GVNNN để hỗ trợ họ cải thiện chất lượng giảng dạy; xây dựng mạng lưới hỗ trợ chuyên nghiệp để GVNNN có thể trao đổi, học hỏi và phát triển năng lực chuyên môn một cách liên tục.

3. KẾT LUẬN

3.1. Tóm lược kết quả nghiên cứu

Nghiên cứu tập trung vào quy trình quản lý GVNNN tại Singapore và Phần Lan. Nghiên cứu về quản lý giáo viên nước ngoài tại Singapore và Phần Lan cho thấy các nước này đã có một quy trình quản lý hiệu quả, bao gồm các giai đoạn tuyển dụng, bồi dưỡng và giám sát chuyên môn chặt chẽ. Quá trình tuyển dụng được thực hiện một cách minh bạch với việc kiểm tra kỹ lưỡng bằng cấp, phỏng vấn năng lực chuyên môn. Giai đoạn bồi dưỡng

chú trọng phát triển toàn diện kỹ năng văn hóa, ngôn ngữ và phương pháp giảng dạy. Quá trình quản lý chuyên môn được tiến hành liên tục thông qua việc quan sát lớp học, thu thập phản hồi và hỗ trợ phát triển năng lực giảng dạy.

3.2. Khuyến nghị

Từ thực tiễn quản lý GVNNN của Việt Nam và kinh nghiệm, quy trình tuyển dụng, bồi dưỡng và quản lý chuyên môn đối với GVNNN của Singapore và Phần Lan cho thấy các cơ quan tham gia quản lý GVNNN của Việt Nam cần nghiên cứu để hoàn thiện quy trình tuyển dụng, bồi dưỡng chuyên môn, quản lý chuyên môn đảm bảo hiệu quả hơn từ đó góp phần nâng cao chất lượng giáo dục và hội nhập quốc tế.

Cần phải rà soát, nghiên cứu cải tiến nhiều khâu trong công tác tuyển chọn, bồi dưỡng, quản lý GVNNN. Quy trình tuyển dụng cần khoa học, chi tiết, minh bạch hơn, cần có sự tham gia của cơ sở giáo dục để xác định nhu cầu, loại hình GVNNN. Xây dựng các tiêu chí rõ ràng về năng lực chuyên môn, kỹ năng giảng dạy, xác minh chính xác các chứng chỉ, bằng cấp và kinh nghiệm của ứng viên để giúp tuyển chọn được những GVNNN có trình độ, đáp ứng được các yêu cầu của giáo dục Việt Nam. Việc cải thiện thủ tục hành chính, rút ngắn thời gian xử lý hồ sơ sẽ giúp thu hút và giữ chân GVNNN, đặc biệt là những người có chuyên môn cao, kỹ năng và kinh nghiệm phù hợp với giáo dục Việt Nam. Lựa chọn những cơ sở giáo dục đào tạo uy tín để giao nhiệm vụ bồi dưỡng, đánh giá và cấp chứng chỉ sư phạm cho GVNNN để nâng cao chất lượng giảng dạy và đáp ứng nhu cầu của người học Việt Nam. Thiết lập Trung tâm quản lý GVNNN liên Sở (để phối hợp hoạt động giữa Sở GDĐT, Sở Ngoại vụ, Sở Công an, Sở LĐ-TB&XH) tại các tỉnh/thành để cập nhật thường xuyên các chính sách, điều phối các vấn đề phát sinh và đảm bảo thông tin nhanh chóng và hiệu quả giữa các Sở. Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin, sử dụng nền tảng trực tuyến chung cho phép trao đổi thông tin nhanh, bao gồm cả cấp phép, đăng ký tạm trú và các thủ tục hành chính khác để liên kết dữ liệu giữa các Sở, giúp quản lý thông tin GVNNN một cách chính xác và kịp thời. Tăng cường tổ chức các khóa đào tạo về văn hóa và ngôn ngữ Việt Nam cho GVNNN để họ dễ dàng hòa nhập và hiểu biết hơn về pháp luật, văn hóa Việt Nam, văn hóa địa phương; bồi dưỡng cập nhật kiến thức mới, nâng cao kỹ năng giảng dạy và cập nhật các phương pháp giáo dục phù hợp với tiêu chuẩn giáo dục Việt Nam và quốc tế, đảm bảo giúp họ có đủ năng lực và kỹ năng cần thiết để giảng dạy hiệu quả.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2022), *Thông tư số 19/2020/TT-BGDĐT Quy định chế độ báo cáo định kỳ thuộc phạm vi quản lý nhà nước của Bộ Giáo dục và Đào tạo*, Hà Nội.
2. Bộ Công an (2020), *Thông tư số 57/2020/TT-BCA Về sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 04/2015/TT-BCA ngày 05/01/2015 của Bộ Công an Quy định mẫu giấy tờ liên quan đến việc nhập cảnh, xuất cảnh, cư trú của người nước ngoài tại Việt Nam*, Hà Nội.
3. Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội (2017), *Quyết định 18/2017/QĐ-UBND Ban hành Quy chế phối hợp giữa các sở, ban, ngành Thành phố, Ủy ban nhân dân các quận, huyện, thị xã trong công tác quản lý người nước ngoài cư trú, hoạt động trên địa bàn thành phố Hà Nội*.
4. Bộ Công an (2020), *Thông tư số 110/2020/TT-BCA Quy định trình tự thu thập vân tay của người đề nghị cấp hộ chiếu có gắn chip điện tử và người đăng ký xuất cảnh, nhập cảnh bằng công kiểm soát tự động*, Hà Nội.

5. Quốc hội (2023), *Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Xuất cảnh, nhập cảnh của công dân Việt Nam và Luật Nhập cảnh, xuất cảnh, quá cảnh, cư trú của người nước ngoài tại Việt Nam*, Hà Nội.
6. Chính phủ Việt Nam (2020), *Nghị quyết số 79/NQ-CP ngày 25/05/2020 về danh sách các nước có công dân được cấp thị thực điện tử*.
7. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Thông tư số 21/2018/TT-BGDĐT của Bộ GDĐT Quy định đối với Giáo viên là người nước ngoài*, Hà Nội.
8. Ủy ban Nhân dân thành phố Hà Nội (2019), *Quyết định số 22/2019/QĐ-UBND ngày 23/10/2019 của UBND TP. Hà Nội về việc ban hành Quy chế phối hợp hoạt động giữa các cơ quan quản lý nhà nước trong tuyển dụng và quản lý lao động nước ngoài làm việc tại Việt Nam trên địa bàn thành phố Hà Nội*.
9. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2023), *Quyết định số 4159/QĐ-BGDĐT Ban hành Chương trình đào tạo và cấp chứng chỉ đào tạo cho người nước ngoài dạy tiếng Anh tại trung tâm ngoại ngữ, tin học tại Việt Nam*, Hà Nội.
10. Singapore: *Recruiting Pre-school Teachers*.
<https://www.msf.gov.sg/media-room/article/Recruiting-Pre-school-Teachers>
11. *English Teaching Jobs In Finland 2024 [updated]* - The TEFL Org
<https://www.tefl.org/tefl-jobs-centre/countries/tefl-jobs-in-finland/>
12. *Teach English in Finland: Requirements, Salary, Jobs (2024)* - Teast.
<https://teast.co/teach-english-finland>.
13. Ủy ban Nhân dân Thành phố Hà Nội (2024), *Quyết định số 2707/QĐ-UBND ngày 23/5/2024 phê duyệt quy trình nội bộ giải quyết thủ tục hành chính lĩnh vực lao động nước ngoài làm việc tại Việt Nam thuộc phạm vi chức năng quản lý nhà nước của Sở Lao động-Thương binh và Xã hội thành phố Hà Nội*.

EXPERIENCES IN MANAGING FOREIGN TEACHERS OF SOME COUNTRIES AND LESSONS FOR VIETNAM

Abstract: *In the context of globalization and international integration, attracting and managing foreign teachers (FTs) is becoming an important trend for many educational systems. The diversity and professionalization of teaching staff require countries to develop effective and comprehensive management strategies. Managing FTs includes key aspects such as establishing rigorous recruitment processes, checking professional competence and professional ethics. Developed countries like Singapore and Finland have built advanced management models that focus on comprehensive teacher evaluation, from professional qualifications to communication skills and cultural adaptation. Administrative, legal, and life support systems for FTs are also crucial to ensure work stability and effectiveness. Additional training programs on teaching styles, local culture, and communication skills help foreign teachers quickly integrate and maximize their capabilities. For Vietnam, studying and learning from developed countries will provide a basis for building a professional foreign teacher management system, contributing to improving educational quality and expanding international integration space. Applying advanced models while adjusting them to suit Vietnam's specific context and conditions will be an effective solution for developing educational human resources.*

Keywords: *Training program, educational quality, foreign teachers, management, process.*